

ved Sædberegningen af den Sum, som disse 10 Aar i Gjennemsnit have indbragt; de ville vinde og bestandig have større Fordeel. Og er dette ikke det allerbedste Beviis for, at den fremsatte Mening er den rigtige, at Loven er kommen frem under den Forudsætning, at disse Indtægter ikke skulde kunne regnes med, hvor der er Tale om Sædberegning? — Jeg troer nu at have vist, i fuldkommen Overeensstemmelse med Sagens foreliggende Omstændigheder, at der ikke har været tænkt paa og ikke kunnet være tænkt paa nogen anden Fortolkning af de paagjældende Paragrafer i de Love, hvorom der er Tale, end den, som er opstillet af Finantsudvalgets Fleertal. — Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) kom ind paa sit Indlingsthema om Domstolenes Forhold til den lovgivende Magt og lagde Thinget paa Hjerte, hvor alvorlig en Konflikt man i dette Tilfælde kunde udsætte sig for, en Konflikt, der var saa alvorlig, meente han, at den vilde føre til „Revolution“. Han sagde os ikke, om han derved meente en Revolution fra Rigsdagens eller fra Domstolenes Side; men fra Rigsdagens Side kan jeg berolige ham; der vil ikke fra Rigsdagens Side, hvis ikke usædvanlige Forhold indtræde — hvad jeg ikke haaber — være Tale om nogen Revolution; det er vistnok at bringe for store Ord ind i Forhandlingen. Den ærede Rigsdagsmand kom dernæst til at fremsætte, hvad Domstolene ville dømmes i denne Sag — ja, jeg vil strax, uden at inblabe mig paa, hvad Domstolene ville dømmes, sige, at det Hensyn, som skal og bør tages til Domstolene, kan der ikke være Tale om, før man ved, hvad Domstolene ville; men den ærede Rigsdagsmand kan ikke sige, hvad Domstolene ville, men kun hvad han troer de ville. Den ærede Rigsdagsmand har vistnok saa stor Ohygghed som Noget til at kunne fremsætte en Mening derom; men naar han erindrer, hvorledes de forskjellige Domstole kunne gaae hinanden imod og komme til aldeles forskjellige Resultater, hvorledes Dommerne i en Ret kunne komme til at sige: Det er fork! medens en anden Ret, sammensat af andre Medlemmer, kan sige: Nei, det er hvidt! — naar man har seet det, og seer det daglig,

hvorledes kan man saa tale om, hvad Domstolene i et Fremtidsspørgsmaal kunne komme til. Jeg troer, den ærede Rigsdagsmand har stolet for meget paa sin dybe Indsigt i Domstolenes Tanker og Meninger. — Jeg troer, at vi roligt kunne overse, hvad Domstolene mulig ville dømmes. Lad os tage Hensyn til Domstolene, hvor de have sagt, hvad de ville, men ikke ængstelig forudsætte, hvad de ville, og derefter indrette vor Afstemning; det vilde være en stor Ulykke. Jeg vil altsaa anbefale, at det ærede Thing ved denne Leilighed roligt afventer Domstolenes Afgjørelse, forsaavidt en saadan skulde komme i denne Sag, og stemmer efter, hvad man finder rigtigt. Den ærede Rigsdagsmand kom ogsaa til at høre, at hans Opfattelse var den, som man maatte komme til, naar man tog Sagen juridisk; men, sagde han, det er Møde at tale om, hvad Meningen har været ved en Sags Forhandling og Vedtagelse, uden at holde sig til den juridiske Fortolkning. Hvis det ikke var Møde — og en god og rigtig Møde — vilde dette Thing jo kun komme til at bestaae af Jurister; men Gud ske Lov, at det ikke er saa; thi Landet, troer jeg, vilde ikke være vel tjent med, at dette var Tilfældet. Det er ikke blot den juridiske Fortolkning, der skal bestemme en lovgivende Forsamlings Medlemmer til at stemme for eller imod en Sag, men det er ogsaa Hensynet til de stedfindende Forhold, Hensynet til Forhandlinger, der ere førte, for at komme efter, hvad Lovgiverens Mening har været, da Loven blev givet; det er det, som der er Tale om her, og den ærede Rigsdagsmand gjorde sig selv skyldig i denne „Møde“, idet han paaviste, hvad det og det Medlem under den og den Forhandling havde sagt om denne Sag, og brugte det som Beviis for Rigtigheden af sin Opfattelse. Er dette en urigtig Møde, ja, saa skulde den ærede Rigsdagsmand ikke have optaget den; men den ærede Rigsdagsmand erkender jo selv, at det er en god Møde, idet han følger den. Jeg har den fulde Overbeviisning, at det er en god og rigtig Fremgangsmaade, og jeg haaber, at den følges ikke blot her, men overalt, hvor der er lovgivende Forsamlinger. Jeg vil nu efter Alt, hvad der ligger for, og efterat Thinget ved forrige Afstemning med